

2. Винник В.А. Эффективность различных форм физкультурно-спортивной активности в формировании ценностных ориентаций личности. - ?втореф. дисс... канд. пед. наук. – М., 1991. – 24 с.
3. Іванцев Н.І. Якості особистості та ієрархія ціннісної орієнтації студентської молоді//Проблеми загальної та педагогічної психології; Зб. наукових праць Ін-ту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. - т.1. - 4.1. - Київ, 1999. - С. 70 -72.
4. Кирт Н.А. Динамика представлений о профессиональной карьере психологов в процессе профессионального самоопределения: Автореф. дисс... к.психол. наук: 19.00.01 – М., 2000. – 20 с.
5. Кон И.С. Категория “Я” в психологии //Психологический журнал.– 1981.- т. 2. - № 3.- С. 25 – 38.
6. Плющ О.М. Трансформація мотиваційної сфери кваліфікованих спортсменів в період професійного становлення: Автореф. дисс...канд. психол. наук: 19.00.01 / / Ін-т психології ім. Г.С. Костюка АПН України. – К., 1999. – 20 с.
7. Реан А.А., Коломинский Я.Л. Социальная педагогическая психология. – СПб.: “Питер”, 1999. – 416 с.
8. Ядов В.А. Теоретические подходы к изучению личности (Социальная психология). – Л., 1979. – 205 с.

FORMING OF THE VALUEA ORIENTATIONS OF THE STUDENTS-FENCERS AND PECULIARITIES OF THEIR CHANGES IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING

Anna ULANOVA

Podilya's Technological University (Khmelnitsky)

The article deals with the approaches of experimental investigations of the students-fencers choice of values and the peculiarities of their development as personalities at every stages of the education at the higher school.

ДО ПИТАННЯ ПРО МОТИВАЦІЮ ВИБОРУ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Олег ГРЕЦЬКИЙ

*Прикарпатський університет імені Василя Стефаника
Івано-Франківський коледж фізичного виховання*

Вступ. Однією з важливих проблем у підготовці спортсменів є формування стійкої мотивації у тренувальній та змагальній діяльності.

На тренерів та батьків лягає основний тягар щодо формування стійких мотивів. А оскільки мотиви можуть із часом змінюватись, треба постійно їх контролювати, а

оскільки мотиви можуть із часом змінюватись, треба постійно їх контролювати, а для підвищення мотивації необхідно створити такі умови занять, які б задовольняли потреби учасників, та максимально запобігати причинам, які спонукають до мотиваційних криз.

Мотиви - (франц. *motif* - спонука, від латин. *moveo* - рухаю) у психології спорту "спонукальні причини дій та вчинків спортсмена". Породжуються особистими та соціальними потребами й залежно від них бувають первинними (природними) та вторинними (матеріальними та духовними). Мотиви можуть виявлятися у формі почуття, бажання, поняття, ідеї, ідеалу, мрії.

Контроль та корекція мотивів з боку тренера та батьків можливі тільки у разі їх ідентифікації. В цьому аспекті є важливим визначення основних факторів, які б спонукали до вибору конкретного виду спортивної діяльності.

Мета роботи - визначити мотиви, які лягли в основу вибору спортивної діяльності.

Об'єкт та методи досліджень. Дослідження було проведено на базі спортивної школи "Олімп" та на базі спортивних секцій при загальноосвітніх школах №18 та №21 м. Івано-Франківська. У роботі було застосовано спеціальне анкетування. В анкетуванні взяли участь 294 юних спортсмени (155 дівчат та 139 хлопці). З метою виявлення причин вибору спортивної діяльності спортсменам був запропонований ряд можливих мотивів.

Характеристика мотивів вибору спортивної діяльності

№	Причини (мотиви)	Дівчата		Хлопці	
		к-ть	%	к-ть	%
1	За прохання батьків, родичів	34	22	29	20.9
2	Запрошення тренера	26	16.8	18	12.9
3	За рекомендацією вчителя фізичного виховання	20	12.9	16	11.5
4	Продовження сімейних спортивних традицій (батьки, брат, сестра)	9	5.8	12	8.6
5	Бажання займатися в спортивних секціях за запрошенням товаришів по навчанню, за місцем проживання	15	9.7	16	11.5
6	Рекомендація лікаря	12	7.7	13	9.4
7	Під впливом побачених спортивних змагань з певного виду спорту	4	2.6	3	2.2
8	Приклад досягнень в спорті відомого спортсмена	6	3.9	4	2.9
9	Виконання (ровесників, старших людей, товаришів)	2	1.3	3	2.2
10	Бажання бути в будь-якому колективі	4	2.6	2	1.4
11	Місце розташування спортивної бази поруч з місцем проживання	8	5.2	9	6.5
12	Знакомство з відомими спортсменами	2	1.3	-	-
13	Знання, що в мене добре розвинута фізична сила, яка цінна для даного виду спорту	1	0.6	2	1.4
14	Під запрошенням (реклама)	9	5.8	9	6.5
15	Заступність інших секцій	-	-	-	-
16	За запрошенням в інші секції	1	0.6	-	-
17	Бажання займатися випадково	2	1.3	-	-
18	Випадково виступив на змаганнях з виду спорту	1	0.6	3	2.2

Результати досліджень. Дані анкетування представлені у таблиці. Згідно з цими даними домінуючими причинами, що спонукали до поштовху занять саме у цих спортивних секціях, були: ініціатива батьків; запрошення тренера; рекомендація вчителя фізичного виховання; бажання займатися у спортивних секціях за порадою товаришів по навчанню або за місцем проживання; продовження сімейних спортивних традицій; рекомендація лікаря. Поряд із стійкими мотивами зустрічаються, хоча й у невеликому об'ємі, нестійкі мотиви (див. табл.): під впливом побачених спортивних змагань з обраного виду спорту; визнання (ровесників, старших людей, громадське); бажання бути у будь-якому колективі; зустріч з відомими спортсменами; вважаю, що у мене добре розвинута фізична якість, яка є цінною для цього виду спорту; не приймали до інших секцій; випадково виступив на змаганнях з виду спорту; випадково.

Висновок. Вважаю, що знання мотивів, які спонукали до вибору напрямку спортивної діяльності, постійний контроль за рівнем мотивації у тренувальному процесі є важливим чинником прогнозування мотиваційних криз серед юних спортсменів.

Література

1. Уэйнберг Р.С., Гоулд Д. *Основы психологии спорта и физической культуры.* – 1998. – 335с.
2. Райнер Мартенс. *Социальная психология и спорт.* – 1979. – 175с.

TO THE QUESTION ABOUT MOTIVATION OF SPORTS ACTIVITY'S CHOICE

Oleh HRETSKIY

*The Precarpathian University named after V. Stefanyk
Ivano-Frankivsk College of Physical Education*

This article focuses on the identification of the motives that have prompted the choice of the way of sports activity with the further control and correction.

ВИБІР ІНФОРМАТИВНОЇ СИСТЕМИ КРИТЕРІЇВ ДЛЯ ВІДБОРУ ДІТЕЙ 10-11 РОКІВ ДО ЗАНЯТЬ СПОРТИВНИМ ОРІЄНТУВАННЯМ НА ОСНОВІ КОМПЛЕКСУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО - ПСИХОЛОГІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК.

Людмила ЯРЕМЕНКО

Вінницький державний педагогічний університет ім. М.Коцюбинського

Проблема спортивної орієнтації і відбору вже давно не знаходиться в стані становлення, вона перетворилася в самостійну галузь. Прогнозуючи можливості дитини, тренер-селекціонер ставить перед собою завдання обґрунтованого пошуку